

Therapeutische Alliantie: Children Alliance Questionnaire (CAQ)

- Hogeschool Leiden doet onderzoek naar de therapeutische alliantie binnen de residentiële jeugdzorg en kijkt daarbij met name naar de beleving hiervan door kinderen en jongeren. Het lectoraat onderzoekt de gangbare theorie en definities rondom dit onderwerp, naar obstakels bij de totstandkoming van de alliantie en factoren die kunnen leiden tot barsten en breuken in de alliantie met jongeren binnen de gesloten en forensische jeugdzorg.

- In het kader van dit onderzoek is onder meer een vragenlijst over alliantie – Children Alliance Questionnaire (CAQ) - ontwikkeld voor de doelgroepen jonge kinderen (4-8 jaar) en kinderen tussen de 8 en 14 jaar. Overige onderzoeken richten zich onder andere op de samenhang tussen alliantie en behandelmotivatie, het effect op de behandeluitkomst en het ontstaan en vooral het omgaan met breuken in de alliantie.

Achtergrond therapeutische alliantie

De therapeutische alliantie – ook wel werkaliantie genoemd – wordt doorgaans omschreven als de kwaliteit en de sterkte van de samenwerkingsrelatie tussen cliënt en hulpverlener. De alliantie bestaat uit de persoonlijke band tussen beiden, de overeenstemming over behandeldoelen en overeenstemming over taken binnen de behandeling (Bordin, 1994; Horvath, 2005).

Samenwerking tussen jongere en hulpverleners

Het is belangrijk om goed te begrijpen hoe jongeren de alliantie ervaren om te bepalen hoe de hulpverlener zijn handelen kan aanpassen om deze optimaal te houden.

Binnen de residentiële jeugdzorg is er sprake van een situatie waarin een jongere met meerdere hulpverleners moet samenwerken. Het omgekeerde geldt ook: de hulpverlener gaat een alliantie aan met de jongere én met zijn groepsgenoten. Er is nog weinig bekend over de invloed die deze processen op elkaar hebben. Daarnaast is de context waarin dit gebeurt van invloed: dwang en vrijheidsbeneming belemmeren de overeenstemming tussen jongere en hulpverlener over de taken en doelen van behandeling. Bovendien zijn kenmerken van de doelgroep (ernst van de problematiek) en de eigenschappen van de hulpverlener (op zowel persoonlijk als professioneel vlak) van invloed op de totstandkoming van een alliantie.

Wanneer tijdens de samenwerkingsrelatie problemen ontstaan, kan dit leiden tot een breuk in de alliantie, wat weer kan leiden tot het beëindigen van de behandeling. Daarom is het van belang om breuken in de alliantie te herkennen en op de juiste wijze in spelen op het ontstaan van een barst of breuk en om op juiste wijze in te spelen op de behoefte en wens van de jongere binnen een residentiële setting ontbreken vooralsnog wetenschappelijke inzichten.

Referenties

- Bordin, E. S. (1994). *Theory and research on the therapeutic working alliance: new directions*. In A. O. Horvath & L. S. Greenberg (Eds.), *The working alliance: Theory, research, and practice*. New York: Wiley & Sons.
- Horvath, A. O. (2005). The therapeutic relationship: Research and theory. *Psychotherapy Research*, 15, 3-8.

